

1. Varm i vinterskogen

Hur ska du klä dig inför en utflykt i skogen en kall vinterdag? Motivera! Du kan välja flera svar:

- Hellre ett tjockt lager än flera tunna.
- Hellre flera tunna lager än ett tjockt.
- Gummistövlar är aldrig fel.
- Bomull mot huden suger effektivt upp fukten och håller därför värmen bäst.
- Yllekläder värmer även om de skulle bli fuktiga.
- Vindtät jacka är viktigt.
- Jeans och sneakers funkar alltid.
- En varmvattenflaska under tröjan gör jobbet.

2. Varm i vinterskogen

Hitta på var sin rörelse som gör att man blir varm.
Gör sedan en rörelse i taget tillsammans som
uppvärmningsgympa.

Är det kallt ute kan ni göra flera varv eller hitta på fler
rörelser.

3. Varm i vinterskogen

De däggdjur som inte sover utan är aktiva under vintern byter till tjock vinterpäls för att klara av de kalla vintermånaderna.

Vilket av följande djur tror ni har den varmaste vinterpälsen som klarar även $-80\text{ }^{\circ}\text{C}$ kyla?

- a) älg
- b) skogshare
- c) fjällräv
- d) varg
- e) ren

4. Vinterns vila

Björnen väljer omsorgsfullt ut sitt vinteride. Den kan gräva en håla i en gammal myrstack eller under en rotvälta. Björnen kan också krypa in under en tät gran för att sova. Under vintern täcks granen av ett isolerande snötäcke. En gran funkar även bra som skydd om du vill sova ute en natt, istället för tält. En varm sov-säck och ett ordentligt liggunderlag behövs förstås!

Leta reda på en passlig gran för en övernattning i skogen. Kryp in under granen och vila en stund medan du långsamt räknar till 60.

5. Vinterns vila

 Vilka andra djur än björnen sover vintersömn eller går i dvala på vintern?

- a) älgen
- b) fladdermusen
- c) igelkotten
- d) räven
- e) grodan

6. Vinterföda

För djur som är aktiva på vintern är det viktigt att hitta tillräckligt med föda. På vintern äter ekorren helst frön av grankottar men tallkottar duger också bra. Under dåliga fröår äter ekorren även granens vinterknoppar.

Hittar ni en uppäten gran- eller tallkotte? Eller kanske ni hittar en hög med grankottefjäll som tecken på att ekorren har varit framme?

7. Kottutmaning

Ekorren kan samla och skala till och med 200 kottar på en dag.

Hur många kottar hinner ni samla på en minut?

En i gruppen får ta tid med klockan eller räkna lugnt till 60 (försök att räkna i samma takt som sekunderna går) medan resten samlar kottar. Räkna till slut ihop era kottar.

OBS: Plocka kottar endast från marken. Kottarna i träden behöver träden själva för att föröka sig.

8. Skyddsfärg eller inte?

Vilka av följande djur byter till vit vinterpäls?

- a) räven
- b) fjällräven
- c) ekorren
- d) hermelinen
- e) uttern
- f) skogsharen
- g) vitsvanshjorten

9. Skyddsfärg eller inte?

Många djur har en vinterpäls med bra skyddsfärg, så att man inte så lätt ser dem i vinterskogen. Du ska ändå helst klä dig färggrant och med reflexer när du rör dig i naturen om vintern.

Varför? Hitta på minst tre orsaker.

10. Färgutmaning

Räkna hur många olika färger ni sammanlagt har på era utekläder och spring lika många varv runt var sitt träd.

Svar och tips

1. b, e och f (även c och h kan diskuteras, gummistövlar i sig själv isolerar inte alls, så är det minusgrader

gör de lite nytta)

2. Lägg ihop gruppernas rörelser och håll ett gympapass för hela klassen ute. Spela gärna upp någon glad musik i bakgrunden.

3. c, fjällräven. Ta reda på på vilka andra sätt fjällräven har anpassat sig för klara av vintern.

4. Testa varandras krypin. Vad säger allemansrätten om att sova ute? Se och läs mer om allemansrätten.

5. b, c och e. Mer om djur som sover på vintern.

6. Vilka andra djurspår kan du hitta på vintern? Mer om djurspår.

7. Spara kottarna som eleverna samlat och gör kottematte:

- Sortera kottarna på olika sätt, hur många olika sätt hittar ni på?
- Hur många kottar samlade grupperna sammanlagt? I medeltal per grupp/per elev?
- Rada upp kottarna på marken efter varandra i en lång linje. Gissa och mät sedan hur lång den blev.
- Hur många kottar behöver du för att mäta upp din egen längd på marken?

8. b, d och f.

9. Under jaktsäsong är det viktigt att synas i skogen. Om du går vilse i skogen är du också lättare att bli upphittad med färggrann klädsel. När det har blivit mörkt behöver du reflexer för att någon ska kunna hitta dig. Med reflexer syns du också i trafiken.

10. -